

लगाति विविपन्नेषु" किरा० । उल्काकारणसु-
क्तम् श्रुतिना "यासां गतिरिव भवेत्प्रतिने गम्या ता-
स्तारकाः सकलखेचरतोऽतिदूरे । तिष्ठन्ति या अनि-
यनोद्गतयश्च तारासन्दादधोहि निवसन्ति तदन्वितास्ताः ।
गीतांशुवज्जलमयास्तपनात् स्फुरन्ति ताश्चावहपवहमारु-
तसन्निधयः । पूर्वानिलैस्तमितभावमपागतेऽस्मिन्ताराः
पतन्ति कुहविह्वलतापयेन" । (ज्वलन्तखटेरुड्डा)
शुष्कवृणवस्त्रादिदोषिते (मशाल) इति प्रसिद्धे
श्लोके च । "तुलाराशिं गते भागौ अमा-
वास्यां नराधिपः । स्नात्वा देवात् पितृन् भक्त्या संपू-
ज्याथ प्रणम्य च । कृत्वा तु पार्वण्यनाहं दधिचोरगुडा-
दिभिः । ततोऽपराह्णसमये घोषयेन्नगरे नटः । लक्ष्मीः
संपूज्यां लोका । उल्काभिषापि वेष्टताम्" ति० त० ज्यो०
उल्कादाने दर्शयैषे निर्णयः । "तुलामस्ये सहस्रांशौ
प्रदोषे भूतदर्शयोः । उल्काहस्ता नराः कुर्युः पितृणां
मार्गदर्शनम्" ति० त० ज्यो० वचनात् प्रदोषव्यापिदर्श-
कार्यम् । उभयत्र प्रदोषप्राप्तौ परदिने एव, शुभादिद्या-
स्तात् । "दण्डैरजनीयोगोदर्शस्य स्यात् परेऽहनि ।
तदा विहाय पूर्वद्यु परेद्युः सुखरात्रिका" ज्योतिर्वचनाच्च ।
उभयत्र प्रदोषप्राप्तावपि उल्कादानं पूर्वोक्तपार्वणादुरो-
धात्, न पूर्वदिने भूताहे ये प्रकुर्वन्ति उल्कापहमचेतसः ।
निराशाः पितरो यान्ति शपं दत्त्वा सुदारुणम्" ज्योतिर्व-
चनात् । उल्कापहणादि पितृहत्यात् प्राचीनवी-
तिना दक्षिणाभिमुखेन कार्यम् । "प्राचीनवीतिना सम्यग-
पशव्यमतन्द्रिणा । पितृमा निधनात् कार्यं विधिवद्भर्माणि
ना" मन्त्रैः । तद्दानमन्त्रादि ति० त० दण्डम् । ४ ज्योति-
मोक्ते नावलिकदशाभेदे । "मङ्गला पिङ्गला धान्या
भामरो भद्रिका तथा । उल्का सिद्धा सङ्कटा च सृष्टौ
सोया महादयाः" ज्यो० । तदानयनञ्च "वङ्गिभान्नीनक्षत्रा-
ज्जन्मर्णाच्छिवभादय" इत्युक्तेः मतभेदेन कृत्तिकानक्षत्रात्
पूर्वभाद्रपदचतुर्थपादात् जन्मनक्षत्राद्वाऽऽरभ्य एकैकास्ता-
तिराष्टक्या क्रमेण मङ्गलादिका दशा भवन्ति इत्येवं चतु-
विंशतिनक्षत्रैश्च निराष्टक्या अष्टौ दशा अवसेयाः ततो-
ऽन्तिमत्रिंशेषु मङ्गलाद्यास्तिस्रो भवन्ति । एवमन्यत्वाप्युक्तम् ।
तासां भोगकालश्च । "एकाद्योकोत्तरा अष्टयोगिनीवत्तरा
मताः इत्युक्ता मङ्गलायाः १ एकोवर्षः पिङ्गलायाः २ द्वौ,
धान्यायास्तयः, भामर्याः ४ वर्षाः, भद्रिकायाः पञ्च,
उल्कायाः षट्, सिद्धायाः सप्त, सङ्कटायाः अष्टौ वर्षाः,

तेषां योगेन श्रद्धवर्षमङ्गलाद्यानां भोगकाला इत्येवं तिर-
ष्टक्या अष्टोत्तरगतर्षास्तासां भोगकालः । अनर्दयादिकं
योगिनीशब्दे वक्ष्यते ।

उल्काचक्र न० इत्यामलोक्ते याज्ञमन्त्यशुभाशुभज्ञापक
चक्रमेदे "उल्काचक्रं सर्वसारं मन्त्रदोषादिनिर्णयम् ।
मत्प्राकारमूर्ध्वमुखं सर्वमन्त्रादिविषयम् । स्वन्वदेशावधि
नाथ ! पुच्छपर्यन्तमेव च । अकाराक्षरमारभ्य हादशा-
क्षरमाहकम् । विलिखेत् पृष्ठदेशं तु शुभाशुभविशुद्धये ।
तयोदशाक्षराज्ञाप । एकविंशाक्षरान्तकम् । नेतव्यं साध-
कैर्नम्रं पृष्ठस्थं ससुदाहृतम् । तथा श्रीशुभदं प्रोक्तं क-
गुहादिपुच्छकान्तकम् । हाविंशादि चतुस्त्रिंशदनरान्तं
शुभं मनुम् । पुच्छस्थं नापि गृह्णीयान्मुखस्थञ्च तथा
भूवम् । शीर्षस्थञ्चापि गृह्णीयात् तदक्षरं शृणु
प्रभो ! पञ्चविंशादि हाचत्वारिंशद्वर्णान्तमेव च । मन्त्र-
कस्यं शुभं प्रोक्तं सुखवर्णान् शृणु प्रभो । त्रिचत्वारिं-
शवर्णादि एकपञ्चाशदनन्तकम् । मुखस्थमन्त्रं मन्त्रो तु न
गृह्णीयात् कदाचन । पुच्छस्थं शृणु यत्नेन निरर्दकमहा-
र्त्तदम् । अमो गातस्य पीडाभिः देवता कुप्यतेऽनियम् ।
द्विपञ्चाशदनरादि एकषष्टिमान्तिकान् । वर्णान् पुच्छ-
स्थितान् प्रोक्तान् नेतव्यान् शृणु वक्त्रम् । द्विषष्टिमन्त्र-
वर्णादि चतुष्षष्टिनरान्तकम् । अङ्गं लोचनमन्त्रञ्च त-
तोऽन्यत् रसनास्थितम् । तत् सर्वं शुभदं प्रोक्तं एतदन्यतमं
शृणु । वैश्वानराञ्च शैवानां शाक्तानां मन्त्रजापनम् ।
अन्यदेवेषु भक्तानां भक्तिभक्तिप्रदं नृणांम्" । "एतञ्च चतु-
षष्टिस्त्रिषष्टिर्वा वर्णाः सम्भवतोमताः । स्वार्विंशतिरेकस्य
स्पर्शानां पञ्चविंशतिः । यादयश्च कृतायाष्टौ चत्वारश्च
यमास्तथा । अनुस्वारो विसर्गश्चकूपौ चापि पराश्रितौ ।
दुस्सृष्ट्येति विज्ञेयो लृकारः । नून एव च" इति गिको-
क्तविभक्त्याभिप्रायं चतुष्षष्टेरन्यकथनम् कृकारस्य दर्श-
सत्त्वमतेनेति बोध्यम् ।

उल्काजिह्व उ० उल्केव जिह्वाऽस्य । रामा० प्रसिद्धे राक्षसभेदे
उल्कामुख उ० उल्केव मुखमस्य । प्रेतेभेदे "वान्ताद्युल्लङ्घ्यः
प्रेतो विप्रोधर्मात् स्वकात् मृतः" मनुः (स्वाड
संश्रयोवालि) इति प्रसिद्धे जन्मभेदे स्त्री स्त्रीषु ।

उल्कापी स्त्री उल्का-दाहे किं उल्का दाहेन कुष्माति इव-क
गो० उल्का । उल्कायाम् । "अथनिरेव प्रथमोऽह्याजः
ह्याडनिर्दितीय उल्कापी तृतीयः" । "उल्काप्यश्वं
जहीति तृतीयम्" "उल्कापीह तमनयाजोहन्ति" सव-